
Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2014:8

Avgifter i barn- och ungdomsverksamheten

Sammanfattning

Betänkandet behandlar motion 2014:51 som föreslår att kyrkostyrelsen ska verka för att inga avgifter tas ut för barn- och ungdomsverksamhet inom Svenska kyrkan. Utskottet konstaterar att motionens intention, att verka för barns och ungas bästa, ligger väl i linje med Svenska kyrkans förhållningssätt. Utskottet ställer sig därför till stora delar bakom motionens intentioner men föreslår att motionen avslås mot bakgrund av att avgiftsfinansiering i viss verksamhet kan vara nödvändig och att förslaget kan få stora konsekvenserna för enskilda församlingar och pastorat.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:51.

Motionens förslag

Motion 2014:51 av Maria Johansson-Berg, Avgifter i barn- och ungdomsverksamheten

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att verka för att inga avgifter för barn- och ungdomsverksamhet som bedrivs i Svenska kyrkans namn tas ut.

Bakgrund

De grundläggande bestämmelserna kring ansvaret för församlingarnas grundläggande uppgift framgår av 2 kap. 1 § i kyrkoordningen. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Av 3 kap. 2 § p.2 framgår att kyrkofullmäktige bland annat ansvarar för mål och riktlinjer för verksamheten. Kyrkofullmäktiges ansvar för fastställande av avgifter inom verksamheten, såsom gravskötselavgifter, deltagar- och entréavgifter, avgifter i samband med uthyrning av lokaler etc., framgår av p.3 i samma paragraf som behandlar budget, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor. Kyrkoordningens 22 kap. innehåller regler kring konfirmation och i 42 kap. 7–7a §§ redogörs för avgifter i samband med konfirmation.

I församlingsinstruktionens pastorala program för undervisning torde även mål och riktlinjer för församlingens konfirmandverksamhet beröras.

Därutöver har kyrkostyrelsen 2007-10-24 fastställt *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* där följande framgår:

- ◆ Konfirmandarbetet ska pågå under minst 6 månader för att konfirmanden ska ha möjlighet att delta i församlingens gudstjänster under en längre tid.

- ◆ Konfirmandarbetet ska omfatta minst 60 timmar å 60 minuter. Varje samling bör omfatta minst 120 minuter och innehålla en andakt. Gudstjänstdeltagandet inräknas inte i detta timtal.
- ◆ Med tanke på de extra dimensioner som lägervistelse tillför konfirmandtiden ska varje konfirmand få tillfälle till minst 4 lägerdygn.

Frågan om ersättning för konfirmandverksamheten belystes grundligt av 2005 års kyrkomöte med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2005:11. Utskottet behandlade frågan och anförde i sitt betänkande EE 2005:2 bland annat följande:

Enligt kyrkoordningen (42 kap. 7 §) får ingen avgift tas ut för konfirmation i den egna församlingen. Det är endast beträffande konfirmandens egen församling som kyrkoordningen uttryckligen stadgar att någon avgift inte får tas ut. I praktiken torde detta innebära att församlingen alltid måste ordna konfirmation i någon form som inte medför några kostnader för konfirmanden. Det betyder att ingen avgift får tas ut för det som obligatoriskt skall ingå i konfirmationen. En församling kan även ordna konfirmation i en form som går ”utöver” vad som är obligatoriskt, t.ex. som i huvudsak sker i lägerform. I det fallet torde det tas ut avgift för de mer omfattande kostnader för kost och logi som då uppkommer.

Svenska Kyrkans Unga anger bland annat följande i sitt remissvar till motion 2014:51:

Motiveringen i motionen hänvisar endast till konfirmationsundervisning, medan att-satsen syftar på all barn- och ungdomsverksamhet. Att få all barn- och ungdomsverksamhet helt kostnadsfri kan vara problematiskt, men vi är positiva till initiativet.

Enligt senast tillgänglig statistik, *Ekonomisk redogörelse 2013*, uppges att församlingarnas verksamhet finansieras med deltagaravgifter till ett belopp av drygt 73 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt 5 procent av övriga verksamhetsintäkter och 0,4 procent av totala intäkter. Detta omfattar dock all verksamhet, inte endast barn- och ungdomsverksamheten. Intäkterna i konfirmandverksamheten motsvarar ca 10 procent av kostnaderna. Intäkterna avser inte endast deltagaravgifter utan även clearingintäkter, kollekter till egen verksamhet, stiftsbidrag till konfirmandarbete etc.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:51.

Utskottet konstaterar att motionens intention, att verka för barns och ungas bästa, ligger väl i linje med Svenska kyrkans förhållningssätt. Genom kostnadsfri barn- och ungdomsverksamhet torde barn och ungdomar i högre grad kunna delta i verksamheten utifrån eget intresse och engagemang och inte begränsas av familjens ekonomiska situation. Motionären lyfter särskilt fram konfirmandverksamheten som exempel på segregering av verksamhet, som på sikt späder på en vikande konfirmandfrekvens.

Utskottet menar att motionens intention är både lovvärd och eftersträfvansvärd, men är inte möjlig att genomföra utifrån församlingarnas olika förutsättningar. För viss ungdomsverksamhet, såsom Taizé-resor, torde det i de flesta fall varken vara möjligt eller rimligt att inte ha en delfinansiering genom avgifter. I andra fall, till

exempel i barn- och ungdomsverksamhet där även icke-medlemmars barn deltar eller där verksamheten är inriktad mot diakonala familjeinsatser, kan det däremot anses självklart att inga avgifter ska tas ut. Verksamheten måste därför belysas från fall till fall och ett generellt förhållningssätt kan därmed i nuläget inte anses lämpligt.

På många håll finns möjlighet att genom diakonala insatser, donationsfonder och liknande, lämna bidrag till deltagande i församlingens verksamhet.

Utskottet vill i övrigt framhålla att man på många håll arbetar aktivt med att utveckla konfirmandundervisningen och når goda resultat med ökat konfirmanddeltagande utan att i övrigt förändra kostnadsbilden för den enskildes deltagande i verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang föreslår utskottet avslag på motionen.

Uppsala den 25 september 2014

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Jan G Nilsson, ordförande

Liselotte Ågren, sekreterare

Beslutande: Jan G Nilsson, ordförande, Tommy Eriksson, Mats Ludvigsson, Gun Eriksson, Linn Berglin, Birgitta Söderfeldt, Peter Bernövall, Ragnhild Bertius, Anders Brunnstedt, Samuel Lilja, Peter Nordgren, Carina Håkansson, Magnus Ek, Rutger Gram och Heléne Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Magnus Nilsson, Marie Johansson, Titti Ådén, Leif Grip, Linda Isberg, John-Erik Stureson, Kerstin Andersson-Carlsson, Åke Löfstrand, Margareta Andersson, Jan-Åke Isaksson, Dan Kareliusson, Carl-Henrik Henriz och Marie-Helena Fjällås.

Biskop Hans-Erik Nordin har deltagit i utskottets överläggningar.